

REACTIENOTA OVERLEG (definitief)
“Voorontwerp Bestemmingsplan Buitengebied 2011”

GEMEENTE OPSTERLAND

GEMEENTE OPSTERLAND

REACTIENOTA OVERLEG (Definitief)

“VOORONTWERP BESTEMMINGSPLAN BUITENGEBIED 2011”

1. INLEIDING

Met het bestemmingsplan Buitengebied wordt het ruimtelijke beleid voor het buitengebied van de gemeente Opsterland geactualiseerd. Een en ander op basis van de huidige wettelijke standaardiserings- en digitaliseringsvereisten. De 'buitengrens' van het plan wordt gevormd door de gemeentegrens van Opsterland. De kernen in de gemeente vallen niet binnen het bestemmingsplan Buitengebied. De grenzen van de voor de kernen vigerende bestemmingsplannen vormen de 'binnengrenzen' van het plan. Met het nieuwe bestemmingsplan worden de verschillende hieronder genoemde bestemmingsplannen herzien.

	(datum vaststelling raad)
- Landelijk Gebied	01-10-1990
- Nij Beets – Zandwinput	18-09-2006
- Beekdalhoeve Koningsdiep	10-01-2011
- Bakkeveen - camping De Ikeleane	05-02-2007
- Rijksweg 31 (voltooiing klaverblad Ureterpervallaat)	07-06-1999
- Verbindingsweg Opperhaudmare/Hegebrechsterleane	05-10-1997
- Woonwagencentrum te Hemrik ('t Honk)	04-09-1978

Aan het bestemmingsplan ligt de “Inventarisatie- en uitgangspuntennota Bestemmingsplan Buitengebied 2008”, die op 10 november 2008 door de gemeenteraad werd vastgesteld, ten grondslag. Daarnaast is het voorontwerpbestemmingsplan gebaseerd op de geldende bestemmingsplannen. Ook de verleende vrijstellingen (ontheffingen) en wijzigingen die zich in de loop van de jaren hebben voorgedaan zijn in het plan verwerkt. Een en ander rekening houdend met rijks- en provinciaal beleid en de gemeentelijke beleidsnotities.

Deze antwoordnota bevat de gemeentelijke reactie op de overlegreacties ex artikel 3.1.1 Besluit op de ruimtelijke ordening (Bro) die naar aanleiding van het voorontwerp bestemmingsplan Buitengebied 2011 zijn ontvangen. De antwoordnota zal in het ontwerp van het bestemmingsplan Buitengebied worden opgenomen.

Van de onderstaande overheden, instanties, e.d., is in het kader van het wettelijke vooroverleg (Besluit ruimtelijke ordening) een reactie ontvangen. Deze reacties worden na het onderstaande overzicht (zo nodig samengevat) weergegeven en beantwoord. Een kopie van elke overlegreactie is opgenomen in bijlage 1.

Ingekomen overlegreacties

1. VROM-Inspectie (19 juli 2011)
2. Provinsje Fryslân (21 september 2011)
3. Brandweer Fryslân (7 september 2011)
4. Gasunie (15 juli 2011)
5. NAM (9 september 2011)
6. LTO Noord afdeling Opsterland (25 augustus 2011)
7. RECRON (4 augustus 2011)
8. Plaatselijk Belang Beetsterzwaag – Olterterp (21 augustus 2011)
9. Plaatselijk Belang Tijnje (5 september 2011)
10. Gemeente Boarnsterhim (14 september 2011)
11. Gemeente Smallingerland (7 september 2011)
12. Gemeente Leek (9 augustus 2011)
13. Provincie Drenthe (7 juli 2011)

2. DE INGEDIENDE OVERLEGREACTIES (voorzien van onze reactie)

1. VROM-Inspectie (19 juli 2011)

(Samenvatting) inhoud:

Het bovengenoemde plan geeft aanleiding tot het maken van de volgende opmerkingen, gelet op de nationale belangen zoals die zijn verwoord in de Realisatieparagraaf Nationaal Ruimtelijk Beleid (RNRB, TK 2007-2008, 31500 nr. 1). Het nummer achter het nationaal belang verwijst naar het nummer in de RNRB.

Nationaal belang 02/40: Basiskwaliteit hoofdinfrastructuur

Buisleidingen

Door het plangebied lopen diverse aardgastransportleidingen. In de bijlage van de toelichting geeft u aan dat richtlijnen hiervoor opgenomen zijn in de Circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen. Ik wijs u erop dat op 1 januari 2011 het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) en bijbehorende regeling van kracht is geworden.

Op grond van artikel 14 van het Bevb moet voor de belemmeringenstrook in de regels een vergunningstelsel opgenomen worden waarin is bepaald dat het verboden is om zonder omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden bepaalde werken uit te voeren. Dit vergunningstelsel ontbreekt in artikel 20 van de regels en ik verzoek u deze alsnog toe te voegen.

Reactie: De paragraaf externe veiligheid is geactualiseerd, waarbij rekening is gehouden met de aanwezigheid van de betreffende aardgasleidingen. De consequenties daarvan zijn daar waar nodig opgenomen in de regels en op de verbeelding. Aan de dubbelbestemming 'Leiding - Gas' is een omgevingvergunningstelsel toegevoegd voor het uitvoeren van werkzaamheden.

Op grond van het Bevb mogen binnen de PR 1CT6 contour van een buisleiding geen kwetsbare objecten mogelijk gemaakt worden of aanwezig zijn. Ook zijn in beginsel geen nieuwe beperkt kwetsbare objecten toegestaan.

Na bestudering van de risicokaart kom ik tot de conclusie dat op een tiental locaties (beperkt) kwetsbare objecten aanwezig zijn of gerealiseerd kunnen worden binnen de PR 1CT6 contour.

Ik verzoek u dit soort situaties te onderzoeken, in overleg met de leidingexploitant te bepalen welke maatregelen eventueel getroffen moeten c.q. gaan worden en hier aandacht aan te besteden in de toelichting. Daarnaast verzoek ik u er voor te zorgen dat er binnen de PR 10"6 contour geen nieuwe (beperkt) kwetsbare objecten gerealiseerd kunnen worden.

Reactie: Het bestemmingsplan is aangepast aan het onderzoek externe veiligheid dat is opgenomen in de bijlage bij de toelichting. De consequenties daarvan zijn daar waar nodig vertaald in regels en verbeelding door het opnemen van veiligheidszones (gebiedsaanduiding) om te voorkomen dat in deze zones nieuwe (beperkt) kwetsbare functies / objecten mogelijk zijn.

Tenslotte ontbreekt in de toelichting een berekening en (eventuele) verantwoording van de groepsrisico's van deze buisleidingen. Uit meerdere uitspraken van de Raad van State blijkt dat ook wanneer er sprake is van een conserverend bestemmingsplan waar, binnen het invloedsgebied van een inrichting die onder het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) valt, (beperkt) kwetsbare objecten aanwezig zijn er rekening gehouden moet worden met de richtwaarde uit het Bevi. Concreet betekent dat ook bij een conserverend plan het groepsrisico in ieder geval berekend moet worden. In hoeverre daarna het groepsrisico verantwoord moet worden is afhankelijk van de hoogte van het groepsrisico.

Omdat het Bevb dezelfde systematiek als het Bevi hanteert, ben ik van mening dat deze uitspraken van de Raad van State in het kader van het Bevi ook van toepassing zijn op het Bevb. Ik verzoek u dan ook alsnog een berekening en verantwoording van het groepsrisico uit te voeren. Voor de volledigheid verwijs ik u daarbij naar de 'Handreiking verantwoordingsplicht groepsrisico'.

Reactie: In het geactualiseerde onderzoek dat is opgenomen in de bijlage bij de toelichting en in de paragraaf externe veiligheid is verwerkt, is het groepsrisico meegenomen.

Vervoer gevaarlijke stoffen

De circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen is met ingang van 1 januari 2010 gewijzigd en aangevuld met bijlagen waarin voor de Basisnetroutes (waaronder de rijksweg A7 die door het plangebied loopt) afstanden en vervoerscijfers zijn opgenomen. De afstanden komen overeen met de maximaal toegestane PR 10⁶ contour vanwege het vervoer van gevaarlijke stoffen. Door die afstanden aan te houden voldoet u bij de vaststelling van een bestemmingsplan aan de grenswaarde voor kwetsbare objecten en de richtwaarde voor beperkt kwetsbare objecten. De vervoerscijfers dienen als uitgangspunt te worden gehanteerd bij het uitvoeren van berekeningen van het groepsrisico. In de circulaire is aangegeven wat verstaan moet worden onder (beperkt) kwetsbare objecten.

In de toelichting ontbreekt echter de berekening en (eventuele) verantwoording van de groepsrisico van deze transportroutes. Zoals hiervoor ook al aangegeven moet ook bij een conserverend plan het groepsrisico in ieder geval berekend worden. Omdat het Basisnet dezelfde systematiek als het Bevi hanteert, ben ik van mening dat de uitspraken van de Raad van State in het kader van het Bevi ook van toepassing zijn op het Basisnet. Ik verzoek u dan ook alsnog een berekening en (indien noodzakelijk een) verantwoording van het groepsrisico uit te voeren.

Reactie: In het geactualiseerde onderzoek dat is opgenomen in de bijlage bij de toelichting en in de paragraaf externe veiligheid is verwerkt, is het groepsrisico meegenomen.

Nationaal belang 09: Milieukwaliteit en externe veiligheid

LPG-tankstations

Zoals u in de toelichting aangeeft bevinden zich in het plangebied vijf LPG-tankstations. Daarnaast bevindt zich nog één LPG-tankstation net buiten het plangebied waarvan zich de risicocontouren en het invloedsgebied (deels) over het plangebied vallen. Op de verbeelding ontbreken van al deze zes LPG-tankstations de risicocontouren. Ik verzoek u deze alsnog op de verbeelding aan te brengen. Daarnaast ontbreekt in de toelichting een berekening en (eventuele) verantwoording van de groepsrisico's van deze LPG-tankstations. Zoals hiervoor ook al aangegeven moet ook bij een conserverend plan het groepsrisico in ieder geval berekend worden. Ik verzoek u dan ook alsnog een berekening en (indien noodzakelijk een) verantwoording van het groepsrisico uit te voeren.

Reactie: Toelichting en verbeelding voldoen thans op dit onderdeel.

Inrichtingen

Naast de bovengenoemde zes LPG-tankstations bevinden zich in en nabij het plangebied nog diverse andere risicobronnen, zoals de procesinstallaties van de NAM, meet- en regelstation van de Gasunie, de opslag van propaan, etc. In de toelichting wordt hier echter niet op ingegaan. Ik verzoek u in de toelichting van het ontwerpbestemmingsplan aandacht te besteden aan de (mogelijke) consequenties van deze risicobronnen.

Reactie: In het geactualiseerde onderzoek dat is opgenomen in de bijlage bij de toelichting en in de paragraaf externe veiligheid is verwerkt, zijn de betreffende risicovolle inrichtingen onderzocht en de resultaten daarvan daar waar nodig verwerkt in de regels en verbeelding (gebiedsaanduiding veiligheidszone).

Nationaal belang 21: Toeristisch-recreatieve voorzieningen

Permanente bewoning recreatiewoningen

In de toelichting op het bestemmingsplan geeft u in paragraaf 4.6 aan dat de recreatiewoningen aan De Stripe door de huidige gebruikers permanent mogen worden bewoond. Uit de toelichting wordt echter niet duidelijk op welke gronden u dit toestaat en of wordt voldaan aan de voorwaarden die daarvoor gelden. Ik verzoek u dat in het ontwerpbestemmingsplan nader toe te lichten. Daarnaast lijken de regels niet overeen te komen met bovenstaande toelichting. Uit de toelichting concludeer ik namelijk dat u de bewoners van deze recreatiewoningen een persoonsgebonden gedoogbeschikking heeft verleend of gaat verlenen. In artikel 13, lid 5, sub c is echter alleen aangegeven dat in de

recreatiewoningen De Stripe 2 tot en met 42 permanent gewoond mag worden, zonder daarin een relatie te leggen met de huidige bewoners.

De gemeente dient volgens de Inspectie in de regels van het ontwerpbestemmingsplan dan ook een keuze te moeten maken; óf de huidige bewoners van deze recreatiewoningen een persoonsgebonden gedoogbeschikking verlenen en dan blijft de bestemming 'Recreatie - Verblijfsrecreatie' óf deze recreatiewoningen de bestemming 'Wonen' geven.

Reactie: De keuze die het bestemmingsplan op dit onderdeel maakt is duidelijk: de woningen aan De Stripe te Wijnjewoude zijn als recreatiewoningen gebouwd. De woningen worden (grotendeels) al vele jaren permanent bewoond. De gemeente heeft op 2 juli 2007 feitelijk de nu voorgenomen bestemming al planologisch geregeld in het bestemmingsplan "Thematische herziening bestemmingsplannen". Dit bestemmingsplan is op 23 oktober 2007 door gedeputeerde staten van Fryslân goedgekeurd en vervolgens rond 1 februari 2008 onherroepelijk geworden. Uw dienst heeft indertijd ook van dit plan kennis genomen. In onze ogen is de vigerende en in het kader van het voorontwerp voorgenomen bestemming het meest in overeenstemming met de feitelijke situatie. Het betreft dus een voortzetting van reeds bestaand gemeentelijk ruimtelijk beleid.

Concreet betekent dit dat de ruimtelijke mogelijkheden zijn afgestemd op recreatief gebruik, maar dat permanente bewoning is toegestaan. De toelichting bij het huidige bestemmingsplan is nu beter afgestemd op de regeling.

Nationaal belang 42: Militaire terreinen

In het plangebied zijn een aantal gebieden waar defensiebelangen aan de orde, te weten:

- de militaire laagvliegroute nr. 10A;
- het radarverstoringgebied van de radarinstallaties van de vliegbasis Leeuwarden en de radarpost Wier.

In het bestemmingsplan is aan beide genoemde aspecten aandacht besteed in de vorm van een aanduiding op de verbeelding, een regeling in de regels en een beschrijving in de toelichting. Naar aanleiding van de in het voorontwerpbestemmingsplan opgenomen teksten merk ik het volgende op:

Toelichting

In paragraaf 3.4.4 van de toelichting wordt ten onrechte gesteld dat de in de gemeente gelegen laagvliegroute bekend is onder de naam "GLV-III (West-Drenthe)". Die aanduiding heeft echter betrekking op een in Noord-West Drenthe gelegen laagvlieggebied voor helikopters. Dat laagvlieggebied strekt zich niet uit tot de gemeente Opsterland. Boven het grondgebied van de gemeente is wel een laagvliegroute voor vastvleugelige vliegtuigen gelegen. Deze is in de luchtvaartregeling bekend als "linkroute nr. 10A". Het is gewenst om in de toelichting de correcte benaming te hanteren. Voorts wordt geadviseerd in de toelichting te vermelden dat onder deze (circa 3.700 meter brede) route in verband met de vliegveiligheid een maximum bouwhoogte voor gebouwen en overige bouwwerken geldt van 40 meter.

Reactie: De toelichting is op dit onderdeel aangepast.

Regels

In artikel 24, lid 3, sub a van de regels zijn de onder de laagvliegroute geldende restricties voor het ruimtegebruik verwoord. Gesteld wordt dat op de met "luchtvaartverkeerzone" aangegeven gronden de bebouwing ten dienste van de aangegeven andere bestemming, de met de aanduiding "maximale bouwhoogte (m)" aangegeven maximale bouwhoogte niet mag overschrijden. De bedoelde aanduiding is op de verbeelding echter niet aangegeven bij de arceringen die betrekking hebben op de laagvliegroute. Aangezien onder de volledige laagvliegroute overal dezelfde maximum bouwhoogte van 40 meter van toepassing is heeft het overigens mijn voorkeur indien deze in de regels zelf wordt vermeld. Indien dat om plantechische redenen niet mogelijk is, dient de genoemde hoogtemaat in ieder geval alsnog op de verbeelding te worden aangegeven.

In artikel 24, lid 3, sub b van de regels is verwoord dat burgemeester en wethouders bevoegd zijn, "na inwinning van schriftelijk advies bij de beheerder van de betrokken invliegfunnel, dan wel laagvliegroute, een omgevingsvergunning te verlenen voor het overschrijden van de hoogtebeperking ten opzichte van N.A.P. ...". Naar aanleiding van deze bepaling merk ik op dat de onder de laagvliegroute geldende maximum bouwhoogte van 40 meter absoluut geldend is. De vliegveiligheids-eisen bieden geen ruimte voor het verlenen van ontheffing van deze hoogtemaat.

Overigens wordt nog opgemerkt dat de onder de laagvliegroute geldende maximum bouwhoogte gerekend dient te worden vanaf het maaiveld en niet ten opzichte van N.A.P. Ik verzoek u de tekst van de regels op deze punten aan te passen.

Reactie: Het bestemmingsplan is op deze onderdelen aangepast.

In artikel 24, lid 4, sub a van de regels zijn de binnen het radarverstoringsgebied geldende restricties voor het ruimtegebruik verwoord. Gesteld wordt dat ter plaatse van de "vrijwaringszone - radar" de bebouwing ten dienste van de aangegeven andere bestemming, de met de aanduiding "maximale bouwhoogte (m)" aangegeven maximale bouwhoogte niet mag overschrijden.

De bedoelde aanduiding is op de verbeelding echter niet aangegeven bij de arceringen die betrekking hebben op het radarverstoringsgebied. Aangezien binnen het radarverstoringsgebied overal dezelfde maximum bouwhoogte (toetsingshoogte) van 45 meter van toepassing is heeft het overigens mijn voorkeur indien deze in de regels zelf wordt vermeld. Indien dat om plantechische redenen niet mogelijk is, dient de genoemde hoogtemaat in ieder geval alsnog op verbeelding te worden aangegeven.

In artikel 24, lid 4, sub b van de regels is verwoord dat burgemeester en wethouders bevoegd zijn, ".. na inwinning van schriftelijk advies bij de beheerder van de betrokken invliegfunnel, een omgevingsvergunning te verlenen voor het overschrijden van de hoogtebeperking, mits het verlenen van deze omgevingsvergunning geen onaanvaardbare beperking van het vliegverkeer met zich meebrengt ..". De redactie van deze bepaling sluit onvoldoende aan bij de functie van de radarverstoringszone. Verzocht wordt deze te wijzigen in: ".. na inwinning van schriftelijk advies bij de beheerder van het betrokken radarverstoringsgebied, een vergunning te verlenen voor het overschrijden van de hoogtebeperking, mits het verlenen van deze omgevingsvergunning geen onaanvaardbare verstoring van het functioneren van de radarsystemen tot gevolg heeft ..".

Reactie: Het bestemmingsplan is op deze onderdelen aangepast.

Overige kwaliteitsopmerkingen

Retrospectieve toets

Bestemmingsplannen dienen een compleet inzicht te bieden in de bouw- en gebruiksmogelijkheden binnen een bepaald plangebied. Dat geldt ook voor het voorliggende bestemmingsplan. Met het oog op toetsing en handhaving is in dit verband een zogeheten retrospectieve toets van groot belang. Deze toets geeft aan welke situaties er in bouw en gebruik bestaan die niet in overeenstemming zijn met de vigerende bestemmingsplannen en verleende vrijstellingen (bijvoorbeeld ex artikel 19 van de oude Wet op de Ruimtelijke Ordening). De bedoeling van de toets is dat u gemotiveerd aangeeft in welke situaties u voorstelt de oude bestemming te handhaven (na de strijdige situatie te hebben gewraakt) en in welke situaties u voorstelt een nieuwe bestemming te geven, waarmee de strijdige situatie gelegaliseerd wordt. De derde mogelijkheid is om het strijdige gebruik onder het overgangsrecht te brengen.

In de bij het voorliggende bestemmingsplan gevoegde toelichting ontbreekt bovengenoemde toets. Daardoor is voor mij aan de hand van dit plan niet na te gaan in hoeverre bestaande situaties worden gelegaliseerd die mogelijk strijdig zijn met een rijksbelang zoals verwoord in de Realisatieparagraaf Nationaal Ruimtelijk Beleid (TK 2007-2008, 31500 nr. 1). Verzocht wordt de retrospectieve toets in de toelichting op te nemen.

Reactie: Naar het oordeel van de gemeente is het bestemmingsplan op dit punt duidelijk. Het feitelijk gebruik van gronden en gebouwen is richtinggevend voor de bestemming. Daarbij zijn de ruimtelijk-functionele ontwikkelingsmogelijkheden van het vigerende bestemmingsplan landelijk gebied met de daarop volgende herzieningen en planologische procedures, zoals wijzigingsprocedures en vrijstellingsprocedures gerespecteerd.

Incidenteel kunnen ruimtelijke grenzen op de verbeelding zijn aangepast in verband met geografische grenzen. Hierbij is het rijksbelang niet in het geding. Het bestemmingsplan biedt daarnaast op basis van actueel gemeentelijk beleid zijn eigen ontwikkelingsmogelijkheden. Deze zijn direct herkenbaar in het plan.

Conclusie:

Overlegreactie leidt op onderdelen tot aanpassing plan.

2. Provinsje Fryslân (21 september 2011)

(Samenvatting) inhoud:

Hoewel wij op hoofdlijnen met de keuzerichting kunnen instemmen, geeft het plan toch op grond van de provinciale belangen aanleiding tot het maken van opmerkingen. Met name de ontwikkelingsruimte die besloten ligt in wijzigingsbevoegdheden leidt soms tot spanning met de Verordening Romte Fryslân. Diverse punten zijn in een tussentijds ambtelijk overleg over het plan op 13 juli jl. al benoemd.

1. Landschap en cultuur (cat 2)

Landschapstypering

Waardering hebben wij voor de aandacht voor het landschap. U hebt een landschapskaart opgesteld, die handvatten geeft voor de gewenste landschappelijke inpassing bij toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen. Om de kaart status te geven vormt deze samen met een tabel waarin de kenmerken van de landschapstypen worden samengevat een bijlage bij de regels van het bestemmingsplan. In het ambtelijk overleg is afgesproken dat u zult bekijken in hoeverre de landschapskaart overeenkomt met de verfijning van de landschapstypen die bij de verordening is opgenomen.

Borging landschappelijke inpassing ontwikkelingen

U hebt de landschappelijke inpassing geregeld door het opnemen van een nadere eisenstelsel. Tot voor kort was dit de enige manier om de landschappelijke inpassing enigszins te garanderen. Sinds de inwerkingtreding van de nieuw Wro is het, blijkens recente jurisprudentie (Venray), mogelijk om in de gebruiksbepalingen een voorwaardelijke verplichting op te nemen om de landschappelijke inpassing juridisch te borgen. Wij adviseren om die methode in het bestemmingsplan op te nemen.

Reactie: De jurisprudentie waarnaar wordt verwezen is een uitspraak die is gedaan in het kader van een perceelsgericht bestemmingsplan. Inmiddels zijn daar meer uitspraken in gedaan, waarbij telkens de voorwaardelijke verplichting gekoppeld is aan een concreet inrichtingsplan. In een bestemmingsplan Buitengebied is dit onmogelijk. Van de honderden agrarische bouwpercelen is op dit moment niet bekend of er ontwikkelingen plaats gaan vinden en in geval dat wel zo is op welke wijze de meest wenselijke erfinrichting plaats moet hebben. Daarvoor is Nije Pleats ontwikkeld op grond waarvan door meerdere partijen gekomen wordt tot de meest wenselijke inpassing en ruimtelijke kwaliteit. Het juridische karakter van een voorwaardelijke verplichting ligt in de objectief kenbare reikwijdte daarvan. Op dit moment kan van ieder perceel echter niet worden vastgelegd op welke wijze een ontwikkeling ingepast moet worden. Een voorwaardelijke verplichting kan niet gekoppeld worden aan een onzekere toekomstige situatie. Om die reden leent het instrument zich niet voor toepassing in een bestemmingsplan voor het buitengebied. De gemeente blijft om die reden vasthouden aan de nadere eisen regeling.

Bescherming houtwallen

Houtwallen, houtsingels e.d zijn niet in het plan beschermd en worden ook niet allemaal op de plankaart aangegeven. U bent van mening dat deze houtopstanden via de APV voldoende beschermd worden. Wij achten het van groot belang dat gedurende de looptijd van het bestemmingsplan de houtopstanden, inclusief erfbeplantingen worden beschermd. Voorgesteld wordt een omgevingsvergunning te vereisen voor het kappen en rooien van bomen en beplanting voor zover deze niet zijn beschermd via de APV. Op deze manier wordt een vangnet gecreëerd voor het geval tussentijds de APV wordt aangepast. Verder adviseren wij om de belangrijke houtwallen in het bestemmingsplan van een aanduiding te voorzien.

Reactie: Het belangrijkste motief voor de in het voorontwerp opgenomen regeling is het voorkomen van een dubbele regelgeving. De gemeente heeft er geen bezwaar tegen een omgevingsvergunning voor het kappen of rooien van bomen en beplanting op te nemen als vangnet voor het geval de APV niet (meer) in zo'n regeling voorziet. Het bestemmingsplan is op dit onderdeel aangepast. Het is naar onze mening niet noodzakelijk de houtwallen en houtsingels op de kaart op te nemen, omdat deze zonder meer worden beschermd via het omgevingsvergunningstelsel, zoals dat in artikel 3 lid 3.7 is opgenomen.

Reliëfvorming

In de gemeente zijn gronden met reliëf aanwezig die landschappelijke, cultuurhistorische en natuurlijke waarden hebben. In het vigerende plan zijn deze reliëfvormen beschermd. In het voorliggende voorontwerp kiest u hier niet voor omdat deze niet handhaafbaar is. Wij stellen ons voor dat handhaving wel mogelijk is, mits selectief die gronden worden aangewezen die de hoogste waarde vertegenwoordigen. Wij adviseren om in overleg met de provinciale dienst te bekijken waar de percelen liggen die grote waarde hebben vanwege reliëf. Volstaan kan worden alleen deze belangrijke percelen te beschermen.

Reactie: Mede naar aanleiding van deze opmerking is een cultuurhistorisch onderzoek uitgevoerd. In dit onderzoek is onder meer de aardkundige reliëfstructuur binnen de gemeente onderzocht. Daar waar er sprake is van een visueel waarneembare reliëfstructuur, is deze in het bestemmingsplan beschermd via de dubbelbestemming 'Waarde - Cultuurhistorie'.

Algemene bescherming landschappelijke, cultuurhistorische en natuurlijke waarden

Wij menen dat in de bestemmingsomschrijving van de agrarische bestemmingen toegevoegd moet worden dat de aangewezen gronden mede bestemd zijn voor de bescherming van de aanwezige landschappelijke, cultuurhistorische en natuurlijke waarden.

Die medebestemming is nodig als juridische basis voor daaronder hangende bepalingen (omgevingsvergunning, voorwaardelijke verplichting).

Reactie: De regels zijn op dit onderdeel aangepast.

2. Archeologie (cat 2)

U hebt alleen de bekende archeologisch waardevolle gebieden die als monument zijn aangewezen voorzien van een beschermende regeling. Wij menen dat de terreinen die op de FAMKE als 'streven naar behoud' zijn aangegeven ook op de plankaart moeten worden aangeduid (een kaart met die terreinen wordt separaat geleverd). Mogelijk blijkt uit de lopende verdiepingsslag dat een aantal van deze terreinen ten onrechte op de kaart staat. Deze kunnen dan alsnog worden verwijderd voordat het plan wordt vastgesteld dan wel worden verwijderd door toepassing van de opgenomen wijzigingsbevoegdheid. Bij de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie' merken wij op dat niet Gedeputeerde Staten maar het college van B&W bevoegd is om voorwaarden te verbinden aan een omgevingsvergunning. Uiteraard is van geval tot geval nader overleg met de Provinciaal Archeoloog mogelijk. In het plan worden nieuwe ontwikkelingen mogelijk gemaakt die gevolgen kunnen hebben voor aanwezige archeologische waarden. Wij adviseren een algemene voorwaarde op te nemen dat de betreffende ontwikkeling geen afbreuk mag doen aan de archeologische waarden. Van geval tot geval kan aan de hand van de FAMKE dan worden beoordeeld in hoeverre op grond van de verwachtingswaarden archeologisch onderzoek noodzakelijk is.

Reactie: Aan de hand van verstrekte informatie hebben we een aantal gebieden die zijn aangeduid met "streven naar behoud" op de verbeelding (plankaart) opgenomen. Voor zover deze aanduiding rust op percelen die absoluut die waarde niet hebben (dus een verkeerd gebied aanduiden) hebben we de toevoeging weggelaten. In dit verband verwijzen we naar de verdiepingsslag die thans plaatsvindt. Als de uitkomst daarvan reden is om het plan aan te passen zal dat middels de wijzigingsbevoegdheid gebeuren. Op de overige onderdelen zijn de regels aangepast.

3. Bos (cat 2)

Niet geheel duidelijk is wat de bedoeling is van de bevoegdheid tot wijziging van de bestemming 'Agrarisch' naar 'Bos'. Wij constateren dat houtteelt die is toegestaan alleen mag plaatsvinden in gebieden die op de landschapskaart als besloten zijn aangewezen. Voor de hand ligt deze eis ook te stellen in de wijzigingsbevoegdheid naar bos.

Reactie: De regels zijn op dit onderdeel aangepast.

4. Natuur (cat 2)

In genoemd ambtelijk overleg bleek dat nog niet alle natuurgebieden correct op de plankaart zijn aangeduid. Afgesproken is dat de gebieden nog eens worden nagelopen en vervolgens voor de terinzage legging nogmaals aan de provinciale dienst worde voorgelegd.

De gemeente geeft aan dat rekening wordt gehouden met ganzenfouragegebieden en weidevogelgebieden door nieuwe ontwikkelingen alleen toe te staan als dit niet ten koste gaat van de aanwezige natuurwaarden. De provincie meent dat dit niet in voldoende mate blijkt uit de voorschriften. Geadviseerd wordt om bij alle ontwikkelingsmogelijkheden (omgevingsvergunning en wijzigingsbevoegdheid) de voorwaarde te stellen dat geen onevenredige aantasting mag plaatsvinden van de natuurlijke waarden van het gebied.

Reactie: Inmiddels heeft nader overleg heeft plaatsgehad met diverse partijen. Het resultaat is verwerkt op de verbeelding en in de toetsingscriteria. Voor wat betreft de bescherming van weidevogelgebieden en ganzenfouragegebieden is het toetsingscriterium natuurlijke waarden van toepassing. Voorzover de gebieden in de agrarische bestemming zijn gelegen worden ter bescherming van de openheid van het gebied bepaalde agrarische bedrijfsvormen, zoals onder meer houtteelt en bosbouw uitgesloten en via afwijking alleen toegestaan in gebieden met een gesloten landschap.

5. Agrarische bedrijven (cat.2)

Op zich kan ingestemd worden met een bouwvlak bij recht van 1,5 ha. Dit past in artikel 3.3.1 lid 2 van de Verordening Romte. Ook met een uitbreiding van het bouwvlak naar 2 ha onder de voorwaarde van een landschappelijk inrichtingsplan, kan gelet op artikel 3.3.1 lid 3 van de Verordening Romte worden ingestemd. Geadviseerd wordt om bij de bouw mogelijkheden die bij recht of na wijziging zijn toegestaan de landschappelijke inpassing te borgen door het opnemen van een voorwaardelijke verplichting (zie ad 1).

Reactie: De omvang van bouwpercelen bij recht en na afwijking zijn afgestemd op de Verordening Romte. Voor wat betreft de het opnemen van een voorwaardelijke verplichting wordt verwezen naar ons standpunt onder 1.

Ten aanzien van de wijzigingsbevoegdheid voor uitbreiding naar 4 ha merken wij het volgende op. Rijk en provincie zijn bezig met een heroverweging van de schaalvergroting in de landbouw. De discussie op provinciaal niveau willen wij aan het einde van het jaar hebben afgerond. De heroverweging kan tot gevolg hebben dat er vanuit het rijk en/of provincie beperkingen of voorwaarden worden opgelegd bij uitbreidingsmogelijkheden voor agrarische bedrijven. Wij adviseren om het plan zo nodig aan te passen aan het resultaat van de heroverwegingen.

Reactie: Het plan is aangepast aan de recente heroverwegingen ten aanzien van de toelaatbaarheid van grote bouwpercelen.

6. Intensieve veehouderij (cat 2)

Met betrekking tot de bouw mogelijkheid van 500 m² buiten het bouwvlak merken wij op dat ook hier de heroverweging van de schaalvergroting in de landbouw relevant kan zijn.

Reactie: De regels met betrekking tot intensieve veehouderij zijn aangepast. Daarvoor is recent onderzoek in het kader van de PlanMER richtinggevend geweest.

7. Houtteelt (cat 2)

Wij achten het noodzakelijk dat als voorwaarde wordt gesteld dat bij het toestaan van houtteelt geen onevenredige afbreuk plaatsvindt aan natuurlijke waarden van het gebied.

Reactie: Deze voorwaarde is opgenomen.

8. Functiewijziging (cat 2)

Met de functiewijziging naar 'kwekerij' kan niet zonder meer worden ingestemd. Op zich kan een kwekerij een vervangende functie zijn na bedrijfsbeëindiging. De wijzigingsbevoegdheid is echter zodanig opgesteld dat sprake zou kunnen zijn van een nieuw bouwperceel tot 4 ha in het landelijk gebied. De toelichting doet vermoeden dat dit niet uw bedoeling is. Er kan een kwekerij worden toegestaan op een voormalig agrarisch bouwperceel waarbij gebruik moet worden gemaakt van de bestaande bebouwing. De realisatie van kassen tot maximaal 1.500 m² zou toegestaan kunnen worden na sloop van eenzelfde oppervlak aan voormalig agrarische bebouwing.

Reactie: De functiewijziging naar kwekerij is aangescherpt en afgestemd op de aanvaardbaar geachte ontwikkelingsruimte. Daarvoor is de aanwezige agrarische bebouwing in principe maatgevend.

Op grond van artikel 1.2.1 lid 2, onder a van de Verordening Romte kunnen woningen en woonvormen die verband houden met zorgverlening alleen worden toegestaan in de voormalige bedrijfswoning en in aanwezige karakteristieke bebouwing. In de wijzigingsbevoegdheden in artikel 3.8 lid 5, 6 en 7 zal dit als criterium toegevoegd moeten worden.

U biedt de mogelijkheid om bedrijven in milieucategorie 1, 2 en 3.1 te vestigen in voormalig agrarische opstallen. Wij constateren dat in de bestemming 'Bedrijf in principe alleen categorie 1 en 2 zijn toegestaan; met een omgevingsvergunning kan meegewerkt worden aan een bedrijf in categorie 3.1 dat vergelijkbaar is aan categorie 1 en 2. Ook in de regeling nevenactiviteiten bij agrarische bedrijven is deze laatste regeling aangehouden. Wij menen dat het voor de hand ligt de regeling ook toe te passen bij functiewijziging. Wanneer u hier niet voor kiest dan zal op grond van artikel 1.2.1 van de Verordening Romte als voorwaarde opgenomen moeten worden dat de bedrijven ruimtelijk en functioneel moeten passen in de karakteristiek van de omgeving.

Reactie: Op onderdelen hebben we de regeling aangepast en rekening gehouden met de gemaakte opmerkingen. Daarbij houden we wel steeds voor ogen dat, gelet op de vele veranderingen in het buitengebied (teruglopend aantal agrarische bedrijven), een flexibele regeling zeer gewenst en noodzakelijk is.

In diverse bepalingen laat u nieuwe bebouwing toe na sloop van oude bebouwing. Na sloop staat u 70% aan vervangende bebouwing toe ten behoeve van de nieuwe functie. Op zichzelf achten wij een dergelijke sloopregeling aantrekkelijk, maar wij menen dat het terugbouwpercentage van 70% in voorkomend tot te grote herbouw kan leiden, zeker bij sloop van grote voormalige veestallen. Daarmee gaat veel landschappelijke winst verloren. Wij adviseren een lager percentage, dan wel een maximum herbouwwolume, eventueel per functie onderscheiden.

Reactie: De gemeente voert op dit onderdeel al jaren, ook in de kernen, een consequent beleid waarbij een herbouwpercentage van 70% wordt gehanteerd. Daarbij wordt een beoordeling uitgevoerd die ervoor zorgt dat er landschappelijke winst wordt geboekt. In de praktijk werkt dit prima. De betreffende regeling is gehandhaafd.

9. Ruimte voor ruimte (cat 2)

U hebt een wijzigingsbevoegdheid opgenomen die het mogelijk maakt bij sloop van minimaal 1.500 m² aan voormalig agrarische bebouwing (of 5.000 m² kassen) één woning op het solitaire bouwperceel toe te voegen. Op zich kan een dergelijke (ruimte voor ruimte) regeling opgenomen worden (artikel 1.6.1 lid 2 Verordening Romte). In de Verordening wordt evenwel als voorwaarde genoemd dat onderbouwd moet zijn dat de ruimtelijke kwaliteit op en rond het perceel aanzienlijk zal verbeteren. De door u gestelde voorwaarde dat overige bebouwing zoals voer- of mestplaten, erfverhardingen, silo's e.d. worden verwijderd geven daaraan deels invulling. Wij menen dat aanvullend een goed inrichtingsplan nodig is om de landschappelijke inpassing van de nieuwe bebouwing te kunnen garanderen.

Reactie: De voorwaarden zijn bij deze regeling aangescherpt, waardoor met als grondslag een landschappelijk inrichtingsplan gezorgd wordt voor een goede landschappelijke inpassing.

10. Kwekerij (cat 1)

In de toelichting op de bestemmingen wordt niet ingegaan op kwekerijen. Daardoor is onduidelijk of een bebouwingspercentage van 50% hier redelijk is. De toelichting behoeft aanvulling op dit punt. Het oppervlak aan kassen mag maximaal 1.500 m² zijn. Hiermee kan worden ingestemd, gelet op artikel 7.3.1 lid 3 van de Verordening Romte. De afwijkingmogelijkheid t.b.v. een groter oppervlak aan kassen is echter in strijd met de Verordening Romte en zal moeten worden geschrapt. De bestemming kan worden gewijzigd t.b.v. wonen. Ook hier zal op grond van artikel 1.2.1, lid 2, onder a van de Verordening Romte als voorwaarde moeten worden toegevoegd dat de woonfunctie alleen in de voormalige bedrijfswoning plaats mag vinden.

Reactie: De toelichting is op dit onderdeel aangepast. Tevens zijn de gevraagde restricties opgenomen. Hierbij moet worden aangetekend dat het criterium “voormalige bedrijfswoning” te beperkend wordt geacht. Het is naar het oordeel van de gemeente acceptabel, zelfs gewenst, dat de oorspronkelijke bebouwing (de beeldragers van het buitengebied) kan worden gebruikt voor wonen.

11. Niet-agrarische bedrijven en Maatschappelijke functies (cat 2)

In genoemd ambtelijk overleg is geattendeerd op de regels in de Verordening Romte voor uitbreiding van niet-agrarische bedrijven (artikel 5.3 Verordening Romte). De in het plan opgenomen percentage-regeling kan in voorkomende gevallen leiden tot strijdigheid met de Verordening Romte. Aanpassing van de (systematiek) van de regeling aan genoemd artikel 5.3 is nodig om dat te voorkomen.

Voor de maatschappelijke functies geldt hetzelfde.

De bestemming kan worden gewijzigd t.b.v. wonen of woonboerderij. Ook hier zal als voorwaarde moeten worden toegevoegd dat de woonfunctie alleen in de voormalige bedrijfswoning plaats mag vinden.

Reactie: De bouw- en gebruiksmogelijkheden van niet-agrarische bedrijven en maatschappelijke functies zijn zoveel mogelijk afgestemd op de geldende planologische situatie. Voor niet-agrarische bedrijven, maatschappelijke functies en horecabedrijven geldt een maximaal bebouwingspercentage per bouwperceel van 60%. De bouwpercelen zijn hier afgestemd op de huidige situatie, waardoor er naar onze mening geen excessen zullen ontstaan die in strijd zijn met het provinciaal beleid. Voor niet-agrarische bedrijvigheid geldt bovendien een maximum van 600 m² aan bebouwing. Dit evenwel met uitzondering van aan het buitengebied gerelateerde bedrijven, zoals loonbedrijven, paardenhouderijbedrijven en maneges.

Voor wat betreft de opmerking met betrekking tot de wijzigingsbevoegdheid naar wonen, wordt verwezen naar ons standpunt onder 10.

12. Paardenhouderij (cat 2)

Het plan bevat twee bevoegdheden tot functiewijziging naar manege. Eén geldt specifiek voor de wijziging van een agrarisch bedrijf naar een manege (artikel 3.8 lid 14 planregels). De andere is een algemene wijzigingsbevoegdheid naar manege (artikel 26 lid 7 planregels). De algemene wijzigingsbevoegdheid biedt meer ruimte voor ontwikkelingen (tot 2 ha). De specifieke bevoegdheid is meer gericht op hergebruik. In artikel 7.4.1 van de Verordening Romte wordt ruimte geboden voor gebruiksgericte paardenhouderijen. Daarbij is bepaald dat eerst moet worden beoordeeld of gebruik kan worden gemaakt van een voormalig agrarisch bedrijf of een voormalig bedrijf in het landelijk gebied.

Dit betekent dat een wijziging van een woonbestemming in een manege niet zonder meer mogelijk is zonder nadere locatieafweging. In die zin zou de algemene wijzigingsbevoegdheid aangescherpt moeten worden. Wij vragen ons echter af of het plan deze ruimte moet bieden en adviseren om de bouw van maneges vooraleerst te beperken tot voormalige agrarische bedrijven. Het toestaan van een bouwvlak van 2 ha in de algemene wijzigingsbevoegdheid lijkt ons nogal fors. Wij adviseren om uit te gaan van een vlak van maximaal 1,5 ha conform artikel 3.3.1 van de Verordening Romte.

Met een wijzigingsbevoegdheid t.b.v. de uitbreiding van een bestaande manege of paardenbedrijf kan op zichzelf ingestemd worden. Wel menen wij dat in de wijzigingsbevoegdheid een maximale oppervlakte (bijvoorbeeld 2 ha) aangehouden moet worden.

Reactie: De wijzigingsbevoegdheid is gehandhaafd. In het algemeen kunnen we de redenering van de provincie volgen. De gemeente vindt echter dat het ook mogelijk moet zijn in een voormalig agrarisch complex een manege te starten door middel van de wijzigingsbevoegdheid. Wel zijn de criteria aangescherpt. We zijn verder van oordeel dat de ontwikkelingsruimte voor maneges tot maximaal 2 ha moet worden gehandhaafd. De invulling bepaalt locatiegebonden of dit op elke plek aanvaardbaar is.

13. Windenergie (cat 2)

Het plan biedt geen mogelijkheden voor windturbines. U geeft wel aan dat wordt gezocht naar een locatie voor een windcluster. Wij wijzen er op dat wij in ons Coalitieakkoord nieuw windbeleid hebben geformuleerd. Wij kiezen voor windclusters op 4 locaties in Fryslân (Noordoostpolder, Afsluitdijk, Kop Afsluitdijk en Klaverblad Heerenveen) en zullen niet meewerken aan een windcluster in Opsterland.

Reactie: De gemeente heeft deze opmerking ter kennisgeving aangenomen en zal het rijks- en provinciaal beleid met betrekking tot windenergie respecteren.

14. Mestvergisting (cat 2)

Met de wijzigingsbevoegdheid voor een vergistingsinstallatie die hoofdzakelijk wordt gevoed door biomassa van derden kan niet zonder meer worden ingestemd. In artikel 7.2.1 van de Verordening Romte is als voorwaarde gesteld dat eerst onderzocht moet worden of redelijkerwijs geen geschikte locatie gevonden kan worden op of aansluitend op een bedrijventerrein, glastuinbouwlocatie of een terrein voor openbare nutsvoorziening. Dit criterium zal toegevoegd moeten worden in de wijzigingsbevoegdheid.

Reactie: De regeling ten aanzien van mestvergisting is aangepast in die zin dat op een agrarisch bedrijf alleen nog volledig bedrijfseigen mestbewerking/-verwerking in de vorm van minivergisters is toegestaan. De gemeente staat positief tegenover mestvergisting, maar wenst dit wel te beperken tot een ondergeschikte tak bij het agrarische bedrijf. Van een grote industriële mestvergister mag geen sprake zijn. Mestraffinage in de vorm van kleine vergisters is toegestaan bij een agrarisch bedrijf.

15. Exploratieboring (cat 2)

Wij adviseren om tijdelijke exploratieboringen niet bij recht, maar bij ontheffing te regelen, opdat daarbij op basis van maatwerk voorwaarden vanuit natuur, landschap en bebouwde omgeving kunnen worden gesteld aan de locatie en aan de tijdelijkheid. Met name is dat relevant omdat de locatie van de exploratieboring vaak dezelfde zal zijn als de eventuele daarop volgende exploitatielocatie. De gevolgen van een exploitatielocatie zijn, bijvoorbeeld voor weidevogels, groter. Het is wijs om al bij het zoeken van de exploitatielocatie daarmee rekening te houden.

Reactie: De toelaatbaarheid van exploratieboringen is gekoppeld aan een ontheffing.

16. Woningen (cat 2)

Met de regeling voor woningen in het buitengebied kan grotendeels worden ingestemd. Wel merken wij op dat bij algehele sloop en vervanging van de woning strijd kan ontstaan met artikel 1.5.1 lid 1 onder c van de Verordening Romte (saldoregeling woningen). Bij verplaatsing of vervanging van woningen moet worden uitgegaan van een gezamenlijk oppervlak van hoofd- en bijgebouwen van maximaal 300 m² dan wel het oppervlak van de bestaande bebouwing. In de regels moet hier rekening mee worden gehouden.

Ten aanzien van de wijzigingsbevoegdheid die het mogelijk maakt een bestaande woning te verplaatsen merken wij ook op dat de voorwaarde genoemd in artikel 26 lid 2 onder c van de planregels niet in de Verordening Romte past. Niet kan worden volstaan met een wijziging van het oude bouwperceel naar een niet-geluidgevoelige functie. Geregeld moet worden dat de oude bebouwing wordt gesloopt en een passende onbebouwde bestemming (agrarisch gebied of tuin bij woning) krijgt.

Met de wijzigingsbevoegdheid t.b.v. een vergroting van het erf kan worden ingestemd, mits de maximale maat zoals die is genoemd in de toelichting (2.500 m²) ook in de planregels wordt opgenomen.

Reactie: De betreffende wijzigingsbevoegdheden die uitbreiding van woonpercelen mogelijk maken, alsmede verplaatsing van woningen, zijn aangepast aan de opmerkingen van de provincie. Wel zijn we van mening dat bij sloop en vervanging ook gekeken moet worden naar het arsenaal van voormalige (agrarische) bedrijfsgebouwen dat gesloopt wordt. In dat kader is een saneringsregeling geïntroduceerd die het mogelijk maakt tot maximaal 70% van de bestaande opstallen terug te bouwen. Dit kan betekenen dat de gezamenlijke oppervlakte van woningen inclusief aan- en uitbouwen en bijgebouwen tot 300 m² die in de Verordening Romte wordt voorgestaan, zou kunnen worden overschreden. Dit achten wij aanvaardbaar, gelet op de ruimtelijke verbetering die met herbouw wordt verkregen.

17. Woonboerderij (cat 2)

Het realiseren van 4 woningen in de woonboerderij is op grond van artikel 1.2.1 lid 2 sub a en 4.1.1 lid 1 van de Verordening Romte toegestaan mits dit ook binnen het geaccordeerde woonplan van de gemeente past. Wij adviseren om dat als criterium op te nemen.

Met de wijzigingsbevoegdheid t.b.v. een vergroting van het erf kan worden ingestemd, mits de maximale maat zoals die is genoemd in de toelichting (5.000 m²) ook in de planregels wordt opgenomen.

Reactie: De betreffende voorwaarden zijn in de regels aan de betreffende wijzigingsbevoegdheden toegevoegd

18. Verblijfsrecreatie (cat 2)

Het is niet duidelijk of de volwaardige campings in het plangebied allemaal al 200 standplaatsen hebben of dat er nog uitbreidingsruimte in zit. Voor zover van uitbreiding sprake is, is dat op grond van artikel 6.1.1 lid 4 sub a van de Verordening Romte in principe toegestaan. Wel moet dan in de toelichting nader onderbouwd worden dat de uitbreiding landschappelijk, milieuhygiënisch en verkeerskundig inpasbaar is in de omgeving en dat de uitbreiding noodzakelijk is om aan te sluiten op de behoeften van de recreant (6.1.1 lid 5, Verordening Romte).

U wilt ruimte bieden voor drie nieuwe volwaardige campings met maximaal 200 standplaatsen en voor recreatieterreinen met maximaal 50 eenheden. Die ontwikkeling zou, tenzij de locatie aansluit op de recreatiekernen Bakkeveen en Gorredijk, in strijd zijn met de Verordening Romte. In een enkel, onvoorzien geval kan toch, met een door ons te verlenen ontheffing (artikel 6.3.2. van de Verordening Romte), meegewerkt worden, indien sprake is van een verbreding of kwaliteitsverbetering van het recreatieve aanbod in de regio. Wij zijn daarom van mening dat het opnemen van *drie* mogelijkheden voor een nieuwe verblijfsrecreatieve inrichting, niet aansluitend op Bakkeveen en Gorredijk, op voorhand niet past in ons meer kwalitatief gerichte beleid. Wij adviseren om in ieder geval de reikwijdte te beperken maar bij voorkeur de wijzigingsbevoegdheid voor dit onderdeel te schrappen. Voor een voorkomend bijzonder geval dat kan voldoen aan de ontheffingsbepaling in de Verordening Romte kan een planherziening worden gemaakt.

Gelet op de uitspraak van de Raad van State over het bestemmingsplan Terschelling - Buitengebied zou voor het opnemen van deze bevoegdheid in het plan een passende beoordeling op grond van de Natuurbeschermingswet nodig kunnen zijn, als een locatie nabij Natura-2000 gebieden niet wordt uitgesloten. Ook om die reden kan een afzonderlijke planprocedure de voorkeur verdienen.

Reactie: Het plan is aangepast aan de opmerkingen van de provincie in die zin dat de mogelijkheid om door middel van een wijzigingsbevoegdheid een nieuwe camping of een recreatiecomplex met maximaal 50 woningen mogelijk te maken, is geschrapt. Beleidsmatig wenst de gemeente die ruimte te willen geven, maar de eventuele invulling daarvan zal via een planherziening lopen.

Een en ander geldt overigens niet voor de uitbreiding van bestaande campings. Daarvoor is de wijzigingsbevoegdheid tot 200 standplaatsen gehandhaafd.

19. Horeca / conferentiecentrum (cat 2)

Wij verwijzen eerst naar de opmerkingen die gemaakt zijn onder nr. 11 niet-agrarische bedrijven, ook hier van toepassing.

Speciaal aandacht verdient de ontwikkelingsruimte van het conferentiecentrum. Het conferentiecentrum ligt weliswaar nabij Bakkeveen, aangewezen als een recreatiekern, maar sluit niet zodanig aan op die kern dat de mogelijkheden voor recreatieve ontwikkeling op grond van artikel 6.1.1 lid 3 van de Verordening Romte van toepassing zijn.

Op grond van artikel 6.3.2 van de Verordening Romte is hiervoor een ontheffing noodzakelijk.

Op zichzelf zien wij op deze bijzondere locatie wel mogelijkheden om te kunnen voldoen aan de kwaliteitscriteria van die ontheffingsbepaling (schaal, kwaliteitsverbetering regionaal aanbod, 1:1 nieuwe natuur en landschap). De toevoeging van nieuwe natuur- en landschapselementen biedt misschien mogelijkheden om aan te sluiten op de natuurwaarden van de aangrenzende Bakkeveense Duinen. Op voorhand wijzen wij erop dat de ontwikkeling zal moeten passen in, c.q. niet strijdig kan zijn met de afspraken over het beheersplan Bakkeveense Duinen.

Gelet op de uitspraak over Terschelling - Buitengebied zou ook voor dit project een passende beoordeling op grond van de Natuurbeschermingswet nodig kunnen zijn. Nu het project niet dusdanig is uitgekristalliseerd dat zo'n beoordeling op dit moment zinvol lijkt, kan het aanbeveling verdienen om de wijzigingsbevoegdheid te schrappen en een eventuele ontwikkeling in een afzonderlijke planprocedure te regelen.

Reactie: Voor wat betreft de ontwikkelingsmogelijkheden voor horecabedrijven wordt verwezen naar onze reactie onder 11.

De ontwikkelingsruimte voor het conferentieoord Allardsoog is voor wat betreft de huidige bedrijfsvoering gehandhaafd met ontwikkelingsmogelijkheden tot 4.000 m². De beoordelingscriteria en voorwaarden voor uitbreiding geven voldoende garanties dat er een zorgvuldige afweging plaatsvindt, ook in relatie tot de kwetsbare omgeving. De wijzigingsbevoegdheid voor de uitbreiding met recreatiewoningen hebben we geschrapt. Dat wil overigens niet zeggen dat wij negatief staan tegenover recreatieve ontwikkelingsmogelijkheden bij het conferentieoord. De gemeente acht een uitbreiding met recreatiewoningen, mits zorgvuldig afgewogen, aanvaardbaar. In dit geval zal die afweging, gelet op de omgevingsfactoren, moeten plaatsvinden in een planherziening. In die zin wordt tegemoet gekomen aan de provinciale opmerkingen.

20. Verkeer (cat 2)

Mogelijk zal het plan nog aangepast moeten worden vanwege aanpassingen in het PIP N381 Drachten - Drentse grens. Wij adviseren hier bij het verder in procedure brengen van het plan rekening mee te houden. Ook eventuele maatregelen die voortvloeien uit de gebiedsontwikkeling N381 kunnen verwerking vragen in onderhavig bestemmingsplan. Hierover zal (ambtelijke) afstemming plaatsvinden tussen uw gemeente en de provincie Fryslân (waaronder projectorganisatie N381) in de fase tussen het voorontwerp en ontwerp bestemmingsplan Buitengebied. Aandachtspunt is onder andere het oude tracé van de N381 Drachten - Drentse grens, dat deels kan worden verwijderd.

Verder merken wij nog op dat u de provinciale weg N917 als gebiedsontsluitingsweg heeft aangemerkt. Deze weg heeft binnen het provinciale netwerk een erftoegangsfunctie. Wij verzoeken de toelichting op dit punt aan te passen.

Reactie: Het plan is op dit onderdeel geactualiseerd. In verband met de verlegging van de N381 is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen teneinde het oude tracé op een andere wijze te kunnen inrichten en qua bestemmingen aan te kunnen laten sluiten op het omliggende landschap.

21. Bodem (cat.3)

Het bestemmingsplan is conserverend. De status quo m.b.t. bodemverontreiniging wordt acceptabel geacht. Wij menen dat bij ontwikkelingen bodem wel een te onderzoeken aspect is. Voorgesteld wordt dit aan de voorwaarden bij ontwikkelingen toe te voegen.

Reactie: Bij ontwikkelingen die betrekking hebben op de bodem zal hier uiteraard rekening mee worden gehouden. Dit betreft echter geen bestemmingsplanaspect, maar wordt bij de (omgevingsvergunningen)procedure voor de betreffende ontwikkeling betrokken.

22. Plan-merplicht / passende beoordeling (cat 3)

U bent van mening dat geen passende beoordeling op grond van de Natuurbeschermingswet nodig is in relatie tot de ontwikkelingsmogelijkheden voor agrarische bedrijven die het plan biedt. U geeft te kennen dat de beperkte uitbreidingsruimte die wordt geboden niet zal leiden tot een toename van de totale ammoniakdepositie, omdat aangenomen wordt dat uitbreiding in veel gevallen het gevolg is van beëindiging van andere bedrijven.

Op zichzelf herkennen wij die redenering. Het gegeven echter dat de ontwikkeling van de agrarische bedrijven kan leiden tot een verhoging van de stikstofdepositie per bedrijf op voor verzuring gevoelig gebied zou op grond van de Natuurbeschermingswet al voldoende zijn om een passende beoordeling en daarmee een planMER te vereisen. Wij adviseren, teneinde als gemeente geen onnodig risico te lopen, om na te gaan of alsnog een Plan-Mer inclusief passende beoordeling nodig is, ook in samenhang met eerdergenoemde recreatieve ontwikkelingen.

Voor de betekenis van de categorie aanduiding verwijzen wij naar onze brief van 4 juli 2008 inzake "Inwerkingtreding nieuwe Wro".

Reactie: Gelet op de actuele ontwikkeling ten aanzien van de PlanMER is alsnog een onderzoek op dit punt uitgevoerd. De resultaten zijn afgewogen binnen het bestemmingsplan en op enkele onderdelen zijn er planaanpassingen gedaan.

Conclusie:

Overlegreactie leidt op onderdelen tot aanpassing van het bestemmingsplan

3. Brandweer Fryslân (7 september 2011)

(Samenvatting) inhoud:

In ons advies richten wij ons op het optimaliseren van de veiligheidssituatie; wij gaan niet in op de vraag of het groepsrisico aanvaardbaar is.

Conclusies

Binnen dit plan ligt een aantal risicobronnen. Deze risicobronnen zijn te onderscheiden in de volgende drie categorieën:

- risicovolle inrichtingen
- vervoer van gevaarlijke stoffen
- hogedruk aardgasleidingen

De brandweer heeft in haar advies gekeken naar een aantal aspecten voor deze risicobron:

- plaatsgebonden risico
- groepsrisico
- nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen
- bestrijdbaarheid
- zelfredzaamheid

Onderstaand zijn de conclusies opgenomen.

Risicovolle inrichtingen

De conclusies van de brandweer ten aanzien van de risicobronnen zijn:

In of in de directe nabijheid van het plangebied van het voorliggende plan liggen de volgende relevante risicovolle inrichtingen:

- LPG tankstations
- Diverse gasontvangstations en meet- en regelstation
- Diverse propaantanks kleiner dan 13m³
- Diverse opslagen chloorbleekloog
- Alleen de LPG tankstations zijn inrichtingen in het kader van het Besluit externe veiligheid inrichtingen. De overige inrichting vallen niet onder dit Besluit. Hiervoor is ook geen verantwoording nodig van het groepsrisico.
- In het bestemmingsplangebied liggen (geprojecteerde) kwetsbare en beperkt bestemmingen binnen de 10⁻⁶ contouren van de LPG tankstations. Voor bestaande kwetsbare objecten is dit een knelpunt (saneringssituatie).
- Bij het LPG tankstation in Ureterp a/d Vaart is er mogelijk sprake van een saneringssituatie. De pr 10⁻⁶ contour van het reservoir loopt over de naastgelegen woonbestemming (+ bouwvlak). Dit betreft een kwetsbaar object. Indien dit een bedrijfswoning is, moet dit ook als dusdanig bestemd en gebruikt worden. Ook van de afleverzuil loopt de pr 10⁻⁶ contour mogelijk gedeeltelijk over het andere naastgelegen bouwvlak van een woonbestemming. Dit is ook niet toegestaan.
- Op de verbeelding zijn de pr contouren 10⁻⁶ niet opgenomen.
- Van 2 LPG tankstations (Ureterp a/d Vaart en Klein Groningen) zal het groepsrisico verantwoord moeten worden voor dit plan. Hiervoor is ook een berekening nodig van het groepsrisico.
- In het kader van dit plan zijn voor zover te beoordelen geen knelpunten te benoemen wat betreft de zelfredzaamheid.
- In het kader van dit plan zijn, met uitzondering van de opkomsttijden, voor zover te beoordelen geen knelpunten in het kader van de bestrijdbaarheid.

Vervoer van gevaarlijke stoffen

De conclusies van de brandweer ten aanzien van de risicobronnen zijn:

- Voor het plangebied zijn de wegen "A7" en "N381" van belang.
- Het plaatsgebonden risico langs de beoordeelde transportroute is kleiner dan de grenswaarde van 10⁻⁶/jaar en voldoet aan de geldende normering.
- De "A7" (ter hoogte van Opsterland) en de "N381" is in het rapport *Vervoer van gevaarlijke stoffen door Fryslân* (2010) niet aangeduid als mogelijk knelpunt wat betreft het groepsrisico.
- In het Basisnet is de "A7" aangewezen als route voor gevaarlijke stoffen. Voor deze weg gaat geen plasbrandaandachtgebied of veiligheidszone gelden. Wel moet de gemeente rekening houden met het invloedsgebied/groepsrisico.
- Er is geen verantwoording opgesteld van het groepsrisico.

Dit is op basis van het geldende en toekomstige beleid niet verplicht. Er vindt namelijk geen toename plaats van het aantal personen op basis van dit ruimtelijk plan.

- In de planregels o.a. bij de agrarische bestemming is een afwijking en wijziging voor maatschappelijke en/of recreatieve activiteiten opgenomen. Hieronder kunnen ook verminderd zelfredzame functies zitten. Binnen het invloedsgebied (in ieder geval binnen de 200 meter toetsingsafstand) zijn deze functies vanuit hulpverleningsperspectief onwenselijk. Externe veiligheid is niet als voorwaarde opgenomen bij de desbetreffende planregels.

Hogedruk aardgasleidingen

De conclusies van de brandweer ten aanzien van de risicobronnen zijn:

- In het plangebied liggen diverse hogedruk aardgasleidingen.
- Op basis van de risicokaart blijkt dat voor het tracé van de NAM in het plangebied sprake is van een plaatsgebonden risico 10^6 . Hierbinnen liggen ook een aantal woningen. Indien het gaat om lintbebouwing (begrip op basis van het Bevb) kan het worden aangeduid als beperkt kwetsbaar. Indien dit toch een saneringssituatie betreft is de leidingexploitant hierop aanspreekbaar.
- Ook voor het leidingtracé van de Gasunie (van oost naar west) ligt op diverse plaatsen een plaatsgebonden risico 10^6 .
- De plaatsgebonden risicocontouren 10^6 zijn niet opgenomen op de verbeelding.
- Op basis van het Besluit externe veiligheid buisleidingen dient het bevoegd gezag zich nog uit te spreken over het groepsrisico. Dit heeft nog niet plaatsgevonden.
- In het bestemmingsplan zit een afwijking en wijziging voor maatschappelijke en/of recreatieve activiteiten. Hieronder kunnen ook verminderd zelfredzame functies zitten. Binnen het invloedsgebied zijn deze functies vanuit hulpverleningsperspectief onwenselijk. Externe veiligheid is tevens niet als voorwaarde opgenomen bij de desbetreffende planregels.
- In het kader van dit plan zijn voor zover te beoordelen verder geen knelpunten te benoemen wat betreft de zelfredzaamheid.
- De bestrijdbaarheid is afhankelijk van de locatie binnen het plangebied waar een mogelijk incident zich kan voordoen. In het buitengebied is vanzelfsprekend op bepaalde locaties de opkomsttijd hoog, de waterwinning en de bereikbaarheid onvoldoende. Zelfredzaamheid is daarom belangrijk bij een mogelijk incident met gevaarlijke stoffen.

Advies

In overeenstemming met bovengenoemde opmerkingen adviseert Brandweer Fryslân om:

Een verantwoording van het groepsrisico op te stellen conform het Bevb en het Bevi. Hiervoor kan gebruik worden gemaakt van de bovenstaande conclusies. De saneringssituatie in het kader van het LPG tankstation nader te onderzoeken en indien nodig op te lossen voor de vaststelling van dit bestemmingsplan.

De plaatsgebonden risicocontouren van de buisleidingen nader te onderzoeken, waarbij ook gekeken wordt naar de ligging ten opzichte van kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten.

Alle plaatsgebonden risicocontouren 10^6 op te nemen op de verbeelding en hieraan planregels te verbinden, waarin kwetsbare en nieuwe beperkt kwetsbare objecten worden uitgesloten.

Externe veiligheid als toetsingscriteria op te nemen bij de wijzigingsregels en afwijkingsregels. Hierbij dient ook te worden opgenomen dat Brandweer Fryslân om advies wordt gevraagd.

Geen nieuwe verminderd zelfredzame functies toe te staan binnen de invloedsgebieden van de risicobronnen.

De toelichting wat betreft externe veiligheid aan te passen.

Reactie: De brandweer geeft een analyse van de risicobronnen en adviseert onder andere om een verantwoording te geven van het groepsrisico. Daarnaast stelt de brandweer voor andere risico's nader te onderzoeken. De VROM-inspectie heeft op dit onderdeel ook een aantal opmerkingen gemaakt. Wij verwijzen naar onze reactie op die opmerkingen. In het algemeen willen we erop wijzen dat de paragraaf Externe veiligheid is geactualiseerd naar aanleiding van het uitgevoerde onderzoek dat in de bijlage bij de toelichting is opgenomen. De consequenties van het onderzoek zijn daar waar nodig vertaald in regels en verbeelding van het bestemmingsplan.

Conclusie:

De overlegreactie leidt tot aanpassing van het bestemmingsplan.

4. Gasunie (15 juli 2011)

Het voorontwerp geeft de Gasunie aanleiding tot het maken van de volgende opmerkingen.

Planregels

In artikel 20 "Leiding - Gas" van de regels van het bestemmingsplan is bepaald, dat de op de verbeelding als zodanig aangewezen gronden zijn medebestemd voor een gastransportleiding. Het is verboden op of in deze gronden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning bepaalde werken, geen bouwwerk zijnde, en werkzaamheden uit te voeren. Naar onze mening zijn de nu opgenomen werken of werkzaamheden onvoldoende om een veilig en bedrijfszeker gastransport te kunnen waarborgen en gevaar voor personen en goederen in de directe omgeving van de leidingen te beperken. Zie in dit verband het bepaalde in artikel 14, tweede lid, sub b van het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb).

Wij verzoeken u daarom artikel 20 zodanig aan te passen dat de onderstaande werken, geen bouwwerk zijnde of werkzaamheden, uitgevoerd binnen een zone van 5 meter ter weerszijden van de hartlijn van de leidingen (belemmeringsstrook), behoudens een omgevingsvergunning voor de activiteit 'aanleg' zijn verboden:

- het aanbrengen/rooien van hoogopgaand en/of diepwortelende beplantingen en bomen;
- het aanleggen van wegen of paden en het aanbrengen van andere oppervlakteverhardingen;
- het indrijven van voorwerpen in de bodem, zoals lichtmasten, wegwijzers en ander straatmeubilair;
- het uitvoeren van grondbewerkingen, waartoe worden gerekend afgraven, woelen, mengen, diepploegen, egaliseren, ontginnen, ophogen en aanleggen van drainage;
- het permanent opslaan van goederen;
- het aanleggen, vergraven, verruimen of dempen van sloten, vijvers en andere wateren.

Toelichting

Externe Veiligheid

Meet- en regelstation A-142 M&R Opsterland

In de paragraaf 'externe Veiligheid' maakt u melding van de aanwezigheid van ons meet- en regelstation (M&R Opsterland) aan de Sweachsterwei 11 te lippenhuizen. Dit M&R vormt de verbinding tussen het hoofdtransportnet (HTL) van Gasunie en het regionale transportnet (RTL) van Gasunie. Het meet- en regelstation zorgt ervoor dat het aardgas vanuit het hoofdtransportnet op de juiste druk het regionale net kan voeden. De voornaamste functie is het reduceren van de transportdruk. Bij deze activiteit spelen externe veiligheidsaspecten een rol. Daarnaast komt er geluid vrij.

Zoals u wellicht bekend is, zijn op dit M&R de veiligheidsafstanden en geluidsnormen uit het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (Activiteitenbesluit) van toepassing. In dit geval dient, op grond van artikel 3.12 van het Activiteitenbesluit, voor "kwetsbare objecten" een minimale veiligheidsafstand van 25 meter en voor "beperkt kwetsbare objecten" van 4 meter aangehouden te worden. Voor de begrippen kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten is aangesloten bij het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi). Het Activiteitenbesluit meldt dat de veiligheidsafstanden gemeten dienen te worden vanaf de opstelplaats van de 'inrichting'. Leidingen, inclusief toebehoren, en de meet- en regelstraten gelegen op het terrein (binnen het hekwerk) van het M&R maken onderdeel uit van de opstelplaats van deze inrichting.

Voorts wijzen wij u op het feit dat conform het Activiteitenbesluit (artikel 2.17, eerste lid, onder a) voor stations als deze standaard een maximale geluidsnorm geldt van 50 dB(A) op de dichtstbijzijnde gevel van gevoelige gebouwen. De geluidsnorm dient gemeten te worden vanaf de inrichtingsgrens (= de bestemmingsgrens, inclusief hekwerk en groenstrook). Wij verzoeken u de toelichting aan te vullen met de hierboven genoemde veiligheidsafstanden, gerelateerd aan de aanwezigheid van ons M&R in het plangebied.

Aardgastransportleidingen

In de toelichting geeft u aan dat voor gasleidingen de richtlijnen met betrekking tot veiligheid zijn opgenomen in de in 2004 vastgestelde Circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen en dat het beleid voor gasleidingen, zoals opgenomen in de circulaire van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, kenmerk DGMH/B nummer 0104004 van 26 november 1984, daarom nog steeds van toepassing is.

Wij willen u er op wijzen dat de bovengenoemde Circulaire met de inwerkingtreding van het besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) per 1 januari 2011 is komen te vervallen. Aangezien u ten onrechte verwijst naar de circulaire, verzoeken wij u de toelichting op dit punt aan te passen.

Om de toelichting te actualiseren lijkt het ons raadzaam om aan te geven dat het Bevb inmiddels van kracht is geworden.

Nieuw risicobeleid buisleidingen

Gemeenten en provincies kunnen zich via de website van Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) registreren als gebruiker van het rekenpakket CAROLA. (Computer Applicatie voor Risicoberekeningen aan Ondergrondse Aardgasleidingen). Indien gewenst kunt u met CAROLA bepalen of voldaan wordt aan de risiconormen voor de Externe Veiligheid, zoals die zijn vastgelegd in het besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb). De gebruiker kan de risico's berekenen op basis van locatiespecifieke leidinggegevens, die bij de leidingeigenaar moeten worden opgevraagd. Het resultaat van een berekening bestaat uit de plaatsgebonden risicocontouren (PR-contouren) en de FNcurve voor het groepsrisico (GR). Het rekenpakket beschikt over een functionaliteit waarmee wordt bepaald bij welke leidingkilometer de grootste overschrijding van de oriëntatiewaarde voor het groepsrisico wordt bereikt. Het rekenpakket is door RIVM opgeleverd en door het ministerie van VROM geaccordeerd voor gebruik.

Sinds 1 september 2010 dient u - met behulp van het bovengenoemde rekenpakket - zelf de externe veiligheidsrisico's van ondergrondse hogedrukaardgastransportleidingen te berekenen. U dient de voor CAROLA benodigde leidingdata aan te vragen bij carola@gasunie.nl.

Reactie: Voor onze reactie verwijzen we naar de behandeling van de overlegbrief van de VROM-inspectie en naar de brief van de brandweer. Daarin komen deze kwesties aan de orde. Het bestemmingsplan is op onderdelen aangepast. Dat geldt ook voor delen van de vergunningsplichtige werken en werkzaamheden. Daarbij hebben we wel een selectie gemaakt. Werken en werkzaamheden die anderszins vergunningsplichtig zijn hebben we niet opgenomen. We willen in ieder geval dubbele regelgeving voorkomen.

Conclusie:

De overlegreactie leidt tot aanpassing van het bestemmingsplan.

5. NAM (9 september 2011)

(Samenvatting) inhoud:

De NAM heeft een inhoudelijke reactie op het voorontwerp-bestemmingsplan "Buitengebied 2011" welke primair gaat over de binnen de gemeente aanwezige ondergrondse aardgastransportleidingen. Bijgaand is een recente tekening toegevoegd met daarop de situering van de leidingen en kabels van de NAM binnen de gemeente Opsterland.

Verder is geconstateerd dat het voorontwerpbestemmingsplan op het gebied van de externe veiligheid nog niet volledig in overeenstemming is met de voorschriften van het Bevb.

Toch bevremdt het de NAM dat al wel sprake is van PR10-6 en de PR10-5 contouren en "geen toename van groepsrisico", terwijl dit in elk geval voor onze leidingen nog niet is uitgerekend. Om dit te kunnen berekenen is hiervoor specifiek Carola ontwikkeld. De nu gehanteerde terminologie van 'hoofdgastransportleiding' in paragraaf 3.3.3 is niet langer correct, omdat deze de NAM gastransportleidingen uitsluit.

Reactie: het bestemmingsplan is aangepast aan het aspect externe veiligheid, waardoor tegemoet wordt gekomen aan de reactie van de NAM. Voor een inhoudelijke reactie wordt verwezen naar de onze reactie op de overlegbrieven van de VROM-inspectie, de brandweer en de Gasunie.

Conclusie:

De overlegreactie leidt tot aanpassing van het bestemmingsplan.

6. LTO Noord afdeling Opsterland (25 augustus 2011)

(Samenvatting) inhoud:

In zijn algemeenheid valt op te merken dat de landbouw met het voorliggende bestemmingsplan goed uit de voeten kan. De wensen die LTO Noord had omtrent bouwblokken, bouwhoogten en bouwvormen zijn goed vertaald in het bestemmingsplan. Op een aantal punten vindt LTO Noord dat een reactie nodig is.

Met name met de bepalingen genoemd in artikel 3.4 is LTO Noord het niet eens.

Bouwen buiten bouwvlak (art 3.4, lid a, sub 1)

Het college van burgemeester en wethouders kan, in afwijking van de bouwregels, besluiten een omgevingsvergunning te verlenen ten behoeve van het bouwen buiten het bouwvlak ter plaatse van de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding - ontwikkeling mogelijk' mits die gronden niet grenzen aan de bestemmingen 'natuur en/of bos'. Deze beperking vindt LTO Noord onwenselijk en ook niet logisch. Als een veehouder wil uitbreiden moet hij aan alle voor de omgevingsvergunning benodigde (milieu)eisen voldoen. In dat geval maakt het niet meer uit of hij toevallig in de nabijheid van natuur en/of bos woont.

Reactie: Met deze voorwaarde heeft de gemeente willen voorkomen dat locatiemogelijkheden worden geboden die anderszins (nagenoeg) zijn uitgesloten. Bij nader inzien is besloten het criterium 'natuurlijke waarden' toe te voegen aan de afwijkings- en wijzigingsbepalingen en het door LTO genoemde toetsingskader te schrappen. Op deze manier zal bij uitbreiding van agrarische bouwpercelen rekening moeten worden gehouden met alle natuurlijke waarden, zonder dat dit afhankelijk wordt gesteld aan een naastliggend bosperceel of natuurgebied. Het kan zo zijn dat de aanwezigheid van natuurlijke waarden, zoals een weidevogelgebied, een bepaalde uitbreidingsrichting uitsluiten. Aan de andere kant kan het ook zijn dat de uitbreiding van een bouwperceel richting een bosperceel of natuurgebied door bijvoorbeeld milieutechnische maatregelen geen afbreuk doet aan de natuurwaarden, waardoor een uitbreiding in die richting mogelijk is.

Serrestallen (art 3.4, lid a, sub 5)

1. Het college van burgemeester en wethouders kan, in afwijking van de bouwregels, besluiten om een omgevingsvergunning te verlenen voor het bouwen van serrestallen, mits die gronden niet grenzen aan de bestemmingen 'natuur en/of bos'. Deze beperking vindt LTO Noord onwenselijk en ook niet logisch. Als een veehouder wil uitbreiden moet hij aan alle voor de omgevingsvergunning benodigde (milieu)eisen voldoen. In dat geval maakt het niet meer uit of hij toevallig in de nabijheid van natuur en/of bos woont.

Reactie: De gemeente kan zich vinden in de opmerking van LTO. Omdat een boog- of serrestal zonder meer landschappelijk ingepast moet worden is een goede inpassing in het landschap voldoende gewaarborgd. De nabijheid van een bos- of natuurgebied zal mogelijk een meer zorgvuldige inpassing noodzaken, maar het uitsluiten van dergelijke stallen nabij deze percelen is bij nader inzien niet nodig.

2. Een ondernemer dient aan te tonen dat een serrestal noodzakelijk is voor de bedrijfsvoering. Deze bepaling bevreemdt LTO Noord want het is toch aan het oordeel van de ondernemer of een investering nodig is of niet. Een serrestal is bedoeld om melkvee te huisvesten en heeft in die zin geen andere functie dan een reguliere ligboxenstal. De bepaling vindt LTO Noord dus onwenselijk en overbodig.

Reactie: Een serrestal heeft zoals ook hiervoor is aangegeven ingrijpende ruimtelijk-landschappelijke gevolgen. Om die reden is de gemeente van oordeel dat de noodzaak van toepassing van de serrestal wel moet worden aangetoond omdat, zoals gezegd, de gemeente een voorkeur heeft voor traditionele stallen.

3. Serrestallen mogen geen onaanvaardbare visuele hinder opleveren voor de omgeving. Deze voorwaarde kan volgens LTO Noord geschrappt worden omdat de bepaling die daarop volgt, namelijk 'dat de serrestallen landschappelijk worden ingepast volgens een vooraf in te dienen inrichtingsplan' reeds de garantie biedt dat geen onaanvaardbare hinder optreedt.

Reactie: Visuele hinder is als criterium toegepast omdat naast de landschappelijke gevolgen ook de ruimtelijke impact van serrestallen groter is dan die van traditionele stallen. Om die reden is het criterium gehandhaafd.

4. In de planregels en de toelichting wordt niet consequent gesproken over serrestallen en boogstallen. Soms worden beide termen gebruikt en soms alleen serrestal. Voor alle duidelijkheid is het gewenst om in de tekstgedeelten, waar deze stelvormen aan de orde zijn, consequent de benaming serrestallen en boogstallen te gebruiken.

Reactie: De terminologie is in de regels consequent aangepast.

Intensieve veehouderij (art 3.4, lid a, sub 2)

1. Het college van burgemeester en wethouders kan, in afwijking van de bouwregels, besluiten een omgevingsvergunning te verlenen ten behoeve van het bouwen buiten het bouwvlak ter plaatse van de aanduiding 'intensieve veehouderij', mits die gronden niet grenzen aan de bestemmingen 'natuur en/of bos'. Deze beperking vindt LTO onwenselijk en overbodig. Als een bedrijf met intensieve veehouderij wil uitbreiden moet hij aan alle voor de omgevingsvergunning benodigde (milieu)eisen voldoen. In dat geval maakt het niet meer uit of hij toevallig in de nabijheid van natuur en/of bos woont.
2. De bepaling dat ten hoogste 500 m² aan gebouwen buiten het bouwvlak mag komen te staan, is discriminerend tegenover andere veehouders. Die mag tot 5.000 m² uitbreiden en een intensief bedrijf slechts 10% daarvan. Een uitbreiding met 500 m² is geen serieuze economisch uitbreiding te noemen, maar ligt eerder in de hobbysfeer. Hoewel de intensieve veehouderij relatief gezien beperkt in omvang is, verdient deze sector toch een royalere behandeling in dit bestemmingsplan.

Reactie: Voor wat betreft de opmerking met betrekking tot de mogelijkheid voor intensieve veehouderijbedrijven om buiten het bouwvlak te bouwen, wordt verwezen naar de beantwoording van de eerste reactie van LTO. Uitbreiding is nu in zijn algemeenheid gekoppeld aan de toetsing van de natuurlijke waarden. Duidelijk mag wel zijn dat voor uitbreiding van intensieve veehouderijbedrijven de aanwezigheid van natuurlijke waarden in de directe omgeving zwaar wegen en zorgvuldig zullen worden afgewogen. Er is een planMER uitgevoerd, welke niet heeft geleid tot aanpassingen ten aanzien van het aspect intensieve veehouderij.

Bouwhoogte voersilo's

De bouwhoogte van mest- en /of voersilo's mag niet meer bedragen dan 4 meter. Mogelijk dat er hier sprake is van een misverstand over sleufsilos en voersilos. Voersilos voor de opslag van krachtvoer zijn hoger dan 4 meter. LTO Noord pleit ervoor om specifiek de voersilos te laten vallen onder de categorie die beschreven staat in artikel 3.2, lid c, sub 1.

Reactie: De regels zijn op dit onderdeel aangepast.

Archeologie

Een omgevingsvergunning wordt nodig geacht in geval van het aanleggen van drainage. Dit ten behoeve van het herstel en behoud van archeologische waarden. LTO Noord is van mening dat draineren behoort tot normaal onderhoud. Draineren zou in het algemeen zonder omgevingsvergunning mogelijk moeten zijn en niet alleen als bestaande drainage aan vervanging toe is. De huidige techniek van draineren is meest sleufloos zodat de grond nagenoeg niet beroerd wordt. Behoud van archeologische waarden staan bij draineren niet in verhouding tot administratieve lasten voor het verkrijgen van een omgevingsvergunning.

Reactie: Het principe is dat in gebieden met een lage archeologische verwachtingswaarde het draineren niet vergunningplichtig is. In gebieden met een hoge archeologische verwachtingswaarde daarentegen wel. Omdat in het bestemmingsplan voorsnog alleen de archeologische gebieden geregeld zijn met een hoge archeologische verwachtingswaarde, blijft de omgevingsvergunning voor het draineren in deze gebieden van kracht.

Mestbewerking

Tot slot nog een opmerking over het onderwerp mest en de omgang daarmee. In de regels wordt gesproken over mestvergisting. Dit begrip dekt niet meer het geheel van activiteiten die momenteel gaande zijn, in praktijk en onderzoek, bij de aanpak van dierlijke mest. Mestvergisting is een activiteit die op boerderijschaal geen grote vlucht meer zal nemen. Aannemelijker is dat een andere vorm van mestbewerking (mestraffinage) een grote opgang gaat maken waarbij de mest een zodanige bewerking ondergaat dat het een nuttige herbestemming krijgt. LTO Noord stelt daarom voor de term mestbewerking te gebruiken in plaats van mestvergisting.

Reactie: Het plan is op dit onderdeel aangepast.

Conclusie:

De overlegreactie leidt op onderdelen tot aanpassing van het bestemmingsplan.

7. RECRON (4 augustus 2011)

(Samenvatting) inhoud:

In het plan wordt in paragraaf 2.3 uitgebreid stilgestaan bij de landbouw en haar sociaaleconomische functie in relatie met de werkgelegenheid. Als gekeken wordt naar de paragraaf van de recreatie valt op dat hier niets over wordt gemeld, terwijl het de gemeente toch bekend moet zijn dat de economische component van recreatie groeit; in 2009 zorgde de sector voor maar liefst 7% van alle werkgelegenheid in de gemeente. De landbouw nam in 2009 10% voor haar rekening maar dit deel neemt wel elk jaar af. RECRON zou het derhalve passend vinden dat ook het economisch belang van de recreatiesector expliciet in het bestemmingsplan genoemd zou worden.

Reactie: Het economisch belang van recreatie en toerisme is in de toelichting onderstreept. Overigens willen we erop wijzen dat dit belang tot uitdrukking komt in de beleidsnota Recreatie en toerisme: kansen benutten. De gemeente staat daarin met nadruk stil bij de ontwikkeling van recreatie en toerisme en biedt volop kansen die mogelijkheden te benutten. Het bestemmingsplan vormt in feite de vertaling van die nota.

Voorts wordt op bladzijde 49 aangegeven: "In het verlengde van het provinciaal beleid en in overeenstemming met de gemeentelijke kadernotitie Vrijkomende agrarische bebouwing wordt ruimte geboden aan de volgende nevenactiviteiten bij agrarische bedrijven":

- paardenhouderij;
- niet-agrarische bedrijvigheid (milieucategorie 1, 2 en 3.1 in beperkte mate);
- Bêd en Brochje;
- recreatieappartementen (in pandig);
- boerderijwinkel ten behoeve van verkoop streekproducten e.d.;
- lichte horeca-activiteiten als theeschenkerij;
- kleinschalig kamperen;
- maatschappelijke/recreatieve activiteiten.

RECRON wil hierbij opmerken dat zij het onbeperkt mogelijk maken van kleinschalig kamperen, bêd & brochje, en recreatieappartementen niet omarmt. In de praktijk blijkt dat er al een overaanbod is van diverse soorten verblijfsaccommodaties. Juist in een situatie waarbij de vraag van recreanten verandert en die maatwerk vereist, zou de gemeente hierin ook kritisch mogen zijn. Immers, leegstand en verpaupering van dit soort accommodaties is geen landschappelijke aanwinst. Door een bundeling van recreatieactiviteiten (en eenheden) bij al bestaande recreatieve activiteiten wordt het toeristisch product sterker en kunnen centrale voorzieningen - die nu eenmaal een bepaalde hoeveelheid eenheden nodig hebben - rendabel zijn.

Reactie: Kleinschalige recreatie in de vorm van minicampings, bed en brochje, boerderijappartementen, en dergelijke, is niet weg te denken uit de gemeente Opsterland. Onze gemeente heeft een sterk recreatief profiel. Deze vorm van recreatie beantwoordt aan een toenemende vraag. De gemeente staat open voor een ontwikkeling daarin maar is wel kritisch van de toelaatbaarheid van individuele bedrijven. Aanvragen worden van geval tot geval beoordeeld op bijvoorbeeld de ruimtelijk-landschappelijke gevolgen en op aspecten van recreatieve kwaliteit.

Voorts valt op dat er een maximale oppervlaktemaat voor recreatiebungalows wordt voorgesteld van 75 m². RECRON zou graag zien dat deze maximale maat naar minimaal 100 m² gaat. Immers, de gast van tegenwoordig wil meer luxe en comfort; dit betekent in de praktijk meer ruimte.

Reactie: De gehanteerde maat vloeit voort uit algemeen beleid. In dit opzicht moeten recreatiewoningen zich blijven onderscheiden van woningen die permanent worden bewoond. Daarom kiest de gemeente voor handhaving van de opgenomen maat.

Ook door de vergrijzende bevolking en door toename van diverse vormen van zorgtoerisme is meer ruimte onontbeerlijk. Door deze ruimte minder eng te beperken, behoudt de ondernemer zijn ruimte om afhankelijk van de marktvaart te investeren.

Reactie: Het bestemmingsplan biedt ruime mogelijkheden voor zorgtoerisme. Dit komt in de toelichting van het bestemmingsplan (hoofdstuk 4).

Tot slot wil RECRON aangeven dat zij de reactie van Nieuw Allardsoog op het ontwerp-bestemmingsplan ondersteunt. RECRON wil in dit kader tevens benadrukken dat de grootte van het bouwvlak van eminent belang is. De bedrijfseconomische mogelijkheden zijn hier nauw aan gelieerd. Voorts is met name bij uitbreiding van het bedrijf een tweede bedrijfswoning wenselijk.

Voor kampeer- en bungalowbedrijven gelden landelijk de volgende criteria:

- Oppervlakte kleiner dan 10 ha: 1 bedrijfswoning met een vrijstellingsmogelijkheid voor een 2e bedrijfswoning;
- Oppervlakte tussen 10-20 ha: 2 bedrijfswoningen met een vrijstellingsmogelijkheid voor een 3e bedrijfswoning;
- Oppervlakte van 20 ha of meer: 3 bedrijfswoningen en een vrijstellingsmogelijkheid voor een 4e bedrijfswoning.

De ontwikkelingen in de afgelopen 10 tot 15 jaar geven te zien dat de verblijfsrecreatie in Nederland in hoge mate geïntensiveerd is. De verblijfsrecreant is mobieler, veeleisender, maar ook (veel) jaarrond actiever. Gasten moeten intensiever "bezig" gehouden worden en/of vragen om een meer intensieve dienstverlening. Maar ook onderhoud en schoonmaak leggen een relatief zware druk op het goed functioneren van het recreatiebedrijf. Bovendien is met het oog op de veiligheid meer en continu toezicht nodig, ook gedurende de nacht.

Kortom, er is een duidelijke tendens zichtbaar naar meer personeel op recreatiebedrijven. Voor de werkgelegenheid is dit een positieve ontwikkeling, maar het legt ook een claim op het functioneren van het recreatiebedrijf inzake personeelszorg en huisvesting. Derhalve is er vraag naar meer bedrijfswoningen.

Reactie: In dit verband willen we verwijzen naar onze reactie op de inspraakbrief van Nieuw Allardsoog zelf. In die reactie leggen we uit waar en waarom grenzen zijn getrokken in de ontwikkelingsmogelijkheden van Nieuw Allardsoog.

Conclusie:

De overlegreactie leidt op onderdelen tot aanpassing van het bestemmingsplan.

8. Plaatselijk Belang Beetsterzwaag – Olterterp (21 augustus 2011)

(Samenvatting) inhoud:

Plaatselijk Belang Beetsterzwaag-Olterterp heeft bij het Voorontwerp Bestemmingsplan Buitengebied weinig opmerkingen, maar betreurt het dat in de plannen op geen enkele wijze is voorzien in de mogelijkheid recreatieve parkeervoorzieningen nabij Beetsterzwaag en Olterterp te treffen.

De Bosgroep heeft in haar nota "Groene Parels aan een Blauw Snoer" hier enige jaren geleden een aanzet toe gegeven voor het gebied rond Beetsterzwaag. Het was dan ook niet meer dan logisch geweest als de gemeente bij het samenstellen van het nieuwe Bestemmingsplan op de idee-vorming in deze nota had ingespeeld.

PB B-O betreurt dit temeer omdat ook de huidige voorzieningen langs de Poostweg, zoals de parkeermogelijkheid aan weerszijden van deze weg nabij de aansluiting van het Hemrikkerpad en het parkeerterrein verder naar het oosten, geheel uit de plannen lijken te zijn verdwenen.

Reactie: De gemeente is het in algemene zin eens met de opvattingen van Plaatselijk Belang. We hadden gehoopt dat de plannen voor herschikking van de parkeergelegenheid rond de bossen van Beetsterzwaag verder zouden zijn. Er zitten nogal wat haken en ogen aan, ook in financiële zin. Overigens merken we op dat de flexibiliteitsbepalingen in de bestemming bos bijvoorbeeld de mogelijkheid openen om parkeergelegenheid te realiseren (verharding).

Conclusie:

De overlegreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

9. Plaatselijk Belang Tijnje (5 september 2011)

(Samenvatting) inhoud:

Commentaar van Plaatselijk Belang Tijnje op het Voorontwerp Bestemmingsplan BUITENGEBIED 2011 Opsterland in de inspraak en overlegfase.

1. Het voorontwerp is een flexibel bestemmingsplan, dit is bereikt door de bestemmingen flink globaal te houden.

Bij de nadere specificatie van het gebruik dat particulieren hier in willen vullen krijgt het ambtelijk en bestuurlijk apparaat noodzakelijkerwijze veel invloed. Dit geeft onzekerheid aan de kant van de particulier.

Reactie: Dit is niet juist. Alle afwegingen die worden gedaan zijn controleerbaar voor de betrokkenen, maar ook voor mensen die de gevolgen van een ruimtelijk-functionele activiteit ondervinden. Met het plan wordt inhoudelijke en procedurele zekerheid gegeven.

2. In de digitale versie ontbreken de aanduidingen in de bestemmingen waarmee de bestemming reeds eerder bij bestuurlijk besluit is gespecificeerd. Overigens ontbreekt in de digitale versie ook de letteraanduiding van de bestemming.

Reactie: De opzet van het bestemmingsplan voldoet aan de verplichte landelijke standaard, zoals die is opgenomen in de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (SVBP). Daar kan niet van worden afgeweken. In de analoge versie is een letteraanduiding opgenomen.

3. In het voorontwerp krijgen naar ons bevinden de ondernemingen en bedrijven geen onnodige beperkingen opgelegd. Op recreatief vlak pleiten wij voor meer ruimte en mogelijkheden, zeker nu de ontwikkeling van de Ripergebiedsvisie is stilgelegd.

Reactie: In het bestemmingsplan zit op het terrein van recreatie en toerisme volop ruimte. Mocht er gebiedspecifiek, bijvoorbeeld als gevolg van de Ripervisie meer ruimte nodig zijn voor de ontwikkeling van recreatie en toerisme dan wordt het bestemmingsplan daarop aangepast.

4. Het bestemmingsplan Buitengebied wil ruimte bieden aan ontwikkelingsmogelijkheden en zo weinig mogelijk belemmeringen opleggen aan gewenste ontwikkelingen. Dit resulteert nu nog in een passief beleid. De gemeentelijke wens om de vormgeving van de bebouwing sober en ingetogen te houden, en beeldbepalende en cultuurhistorische kwaliteiten te behouden worden niet in een actief beleid neergezet. Naast de lijst met karakteristieke boerderijen zijn er nog heel wat gebouwen die in ieder geval qua hoofdvorm karakteristiek zijn en vaak ook in de verdere vormgeving en materiaalgebruik.
 - a. Wij geven u in overweging om voor het bekostigen van het behoud van karakteristieke bebouwing in het buitengebied beperkt ruimte te geven voor enige extra woningen in de bestaande gebouwen om daarmee kostendragers te creëren voor de financiering van de instandhouding van de cultuurhistorische panden.
 - b. De gemeente hecht terecht aan deze instandhouding, maar zal het wel handen en voeten moeten geven.

Reactie: Dit aspect is nader bekeken. Uitgangspunt is dat de bebouwing die als beelddrager van het landschap fungeert een zekere bescherming krijgt (regeling oorspronkelijke boerderijpanden). Om dit te compenseren zijn de gebruiksmogelijkheden in het algemeen ruimer dan bij niet-beeld dragers. De beoordeling van een beelddrager is in zekere zin subjectief. Daarin verwachten we ook reacties van burgers, bedrijven en instellingen uit Opsterland. In feite volgt de gemeente de lijn die in de reactie is weergegeven. De beeld dragers hebben als steuntje in de rug extra ruimtelijk-functionele mogelijkheden gekregen.

Conclusie:

De overlegreactie leidt op onderdelen tot aanpassing van het bestemmingsplan.

10. Gemeente Boarnsterhim (14 september 2011)

(Samenvatting) inhoud:

Wij hebben met belangstelling kennis genomen van het voorontwerp bestemmingsplan Buitengebied van uw gemeente. Het plan ziet er goed uit. Het voorliggende bestemmingsplan raakt geen belangen van Boarnsterhim. Wij hebben naar aanleiding van dit bestemmingsplan dan ook geen opmerkingen.

11. Gemeente Smallingerland (7 september 2011)

(Samenvatting) inhoud:

Met interesse hebben wij kennis genomen van het voorontwerp bestemmingsplan Buitengebied van de gemeente Opsterland. Het plan geeft ons geen aanleiding tot het maken van aanmerkingen. Wij wensen u succes met het verloop van de wettelijke procedure.

Smallingerland is op dit moment zelf bezig met de voorbereiding van de actualisatie van haar bestemmingsplan Buitengebied. De Nota van uitgangspunten heeft onlangs voor inspraak ter inzage gelegen.

12. Gemeente Leek (9 augustus 2011)

(Samenvatting) inhoud:

Wij hebben het voorontwerpbestemmingsplan Buitengebied 2011 van uw gemeente ontvangen en kennisgenomen van de inhoud van het plan. Het voorontwerpbestemmingsplan geeft ons geen aanleiding tot het maken van opmerkingen.

13. Provincie Drenthe (7 juli 2011)

(Samenvatting) inhoud:

Provinciaal belang

Op basis van de Omgevingsvisie Drenthe (vastgesteld door Provinciale Staten op 2 juni 2010) is gebleken dat er geen provinciaal belang in het plan is opgenomen. Indien het plan overeenkomstig dit voorontwerp in procedure wordt gebracht, mag u er vanuit gaan dat Gedeputeerde Staten geen reden zal zien om vanuit provinciaal belang in te grijpen in de verdere procedure.

Hiermee is, voor wat betreft de provinciale diensten, voldaan aan het vooroverleg als bedoeld in het Besluit ruimtelijke ordening.

===